

Noget lignende gælder om de Erfaringer med Hensyn til Tilsanding, der kunne indvindes ved Bygning af en Forsøgsmole. Hvor der foregaar en betydelig Materialvandring, vil man snarest af den Tilsanding, som Molen vil fremkalde, drage for pessimistiske Slutninger om en Havns Stabilitet paa det paagældende Sted. Der kan herom af Erfaringerne fra Anholt Havn anføres følgende:

Af Havnens søndre Mole opførtes den inderste Strækning af ca. 800 Fods Længde, inden Bygningen af den nordre Mole paabegyndtes. Den nævnte Molestrækning fremkaldte en betydelig Tilsanding ikke alene langs Molens Sider, men ogsaa uden for den, idet der i Løbet af kort Tid Syd fra — hvorfra Materialvandringen væsentligst kommer — lagde sig en Banke uden om Molens Endepunkt med en Mægtighed af indtil 3 Fod og naaende indtil 200 Fod uden for Molen. Da denne senere forlængedes, strakte Tilsandingen ved Molens udvendige Side sig vel ogsaa efterhaanden udefter, men i stærkt aftagende Grad, og efter at begge Moler ere blevne byggede ud i deres fulde Længde, er der ikke foregaaet nogen kendelig Forandring af Dybdeforholdene ved Havnemundingen eller ved de ydre Strækninger af Molerne, lige saa lidt som i Havnen.

Med Hensyn til Faren for Tilsanding vilde utvivlsomt en Øhavn ved Skagen være bedre stillet end en landfast Havn, naar der valgte et passende Forhold mellem Øhavnens Dimensioner og dens Afstand fra Land. Men denne Fordel vil ikke kunne opvejes ved de Mangler, som Øhavnen — saaledes som udviklet i Vestkysthavnekommissionens Betænkning, Side 44, 1ste Stykke — lider af. Øhavnen vil blive langt kostbarere end en landfast Havn af den samme Størrelse, da dens Værker i hele deres Udstrækning blive at opføre paa dybt Vand, medens store Partier af Værkerne — og da navnlig af de kostbare Ydermoler — ved den landfaste Havn komme paa ringe Vanddybder. Fremdeles vil Udvidelsen af en Øhavn være meget bekostelig, da Udvidelsen kræver ny Strækninger ikke alene af de indre, men ogsaa af de ydre bekostelige Værker, medens Udvidelsen af en landfast Havn vil kræve forholdsvis smaa Omkostninger, da Udvidelsen i Almindelighed kan tilvejebringes uden at kræve Forlængelse af de ydre Værker eller i alt Fald kun Værker paa mindre Vanddybde. Endvidere vil Besøjningen af Øhavnen blive mindre let, da man ikke kan lægge Munden ud mod aaben Sø uden at give Havnen store Dimensioner, altsaa gøre den uforholdsmæssig kostbar. Hertil kommer, at de Fordringer, som Trafikken paa Havnen stiller, vanskelig kunne tilfredsstilles ved en Øhavn. Der kan saaledes ikke tilvejebringes tilstrækkelig rummelige Kajer eller Havnepladser ved disse, uden at Anlægsomkostningerne blive uforholdsmæssig store. Oplagspladser af nogen større Udstrækning maatte tilvejebringes i Land, og i alt Fald maatte dette blive Tilfældet med Pladser til Tørring af Fiskegarn og lignende. Ogsaa er Havnens Forbindelse med Land ubekvem, og Forbindelsesbroen vil være udsat for Beskadigelse, særlig ved Isdrift.

Da Havnen ved Skagen vil komme til at gøre Tjeneste ikke alene som Tilflugtshavn for Fiskefartøjer, men ogsaa som Fiskeritrafikhavn, ville de nævnte Mangler med Hensyn til Havnens Benyttelse være saa generende, at en landfast Havn langt maatte foretrakkes for en Øhavn, selv om ogsaa den første paa Grund af foregaaende Tilsanding maatte kræve meget betydelige Udgifter til Vedligeholdelse af Dybden. Disse ville i alt Fald neppé paa langt nær blive saa store som Renterne af den Merudgift, som Anlægget af en Øhavn vilde medføre, naar den skulde være af samme Størrelse som den landfaste Havn.

Kjøbenhavn, den 23. November 1902.

Chr. Hummel.